

REJČEL LIPINKOT
SA MIKIJEM DOTRIJEM
I TOBAJASOM JAKONISOM

Nepremostiva blizina

Prevela
Eli Gilić

■ Laguna ■

Naslov originala

Rachael Lippincott

With Mikki Daughtry and Tobias Iaconis

FIVE FEET APART

Copyright © 2018 CBS Films

Published by arrangement with Simon & Schuster Books

For Young Readers, an Imprint of Simon & Schuster

Children's Publishing Division

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the Publisher.

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Za Alison.

R. L.

Posvećujemo ovu knjigu, kao i film, svim pacijentima, njihovim porodicama i partnerima i zdravstvenim radnicima koji se svakog dana hrabro bore protiv cistične fibroze. Nadamo se da će priča o Steli i Vilu pomoći širenju svesti o ovoj bolesti, kao i da će se jednog dana naći lek.

M. D. i T. J.

PRVO POGLAVLJE

Stela

Prelazim prstom po ivicama sestrinog crteža – pluća oblikovanih od mora cvetova. Iz svakog delića istovetnih ovala izvire laticice, nežnoružičaste, spokojnobele, čak i svetloplave, ali svaka je jedinstvena i odiše životom te se čini da će zauvek pupiti. Neki cvetovi još nisu procvetali i vidim kako obećanje života čeka da se promoli iz majušnih latica. Oni su mi omiljeni.

Pitam se, previše često, kako bi bilo imati tako zdrava pluća. Tako *živa*. Duboko udišem, mučeći se da udahnem i izdahnem vazduh.

Prst mi klizi s poslednje laticice poslednjeg cveta na zvezde u pozadini, svaka tačkica svetlosti koju je Abi nacrtala predstavlja pokušaj da uhvati beskonačnost.

Nakašljem se, sklonim ruku i nagnem se da sa kreveta dohvatim fotografiju na kojoj smo nas dve. Istovetni osmesi izviruju iznad debelih vunenih šalova, a novogodišnja rasveta u parku niz ulicu žmirka nad našim glavama baš kao zvezde na njenom crtežu.

Ima nečeg čarobnog u tome. U blagom odsjaju uličnih svetiljki u parku, belom snegu na granama, miru i tišini koji izbijaju iz svega. Prošle godine su nam se guzice sledile zbog te fotografije, ali to je bio naš običaj. Abi i ja se nismo obazirale na hladnoću i zajedno smo otišle da vidimo prazničnu rasvetu.

Setim se tog osećaja kad god pogledam ovu fotografiju. Tog odlaska u pustolovinu sa sestrom, samo nas dve, dok se pred nama pružao svet poput otvorene knjige.

Uzimam čiodu da pričvrstim fotografiju pored crteža pa sedam na krevet i s noćnog stočića uzimam džepnu beležnicu i olovku. Pogled mi se spušta niz dugačak spisak koji sam jutros napisala. Počinje sa *1. Sastavi spisak zadataka*, što sam već zadovoljno štriklirala, a završava se sa *22. Razmišljaj o zagrobnom životu*.

Stavka dvadeset dva je verovatno previše zahtevna za petak posle podne, ali sad bar mogu da štrikliram *17. Ukrasi zidove*. Osvrćem se po sobi u kojoj sam veći deo prepodneva provela sama, kao i obično, s tim što su goli zidovi sad ukrašeni crtežima koje mi je Abi godinama davala, delićima boje i života što odskaču s belih sterilnih zidova. Na svakom je predstavljen jedan odlazak u bolnicu.

Na jednom primam infuziju, a kesa samo što ne pukne od leptira različitih oblika, boja i veličina. Na drugom je cevčica moje nosne braunile uvijena u obliku znaka beskonačnosti. Na trećem sam s inhalatorom, iz kog izlazi para i oblikuje oblačasti oreol. Tu je i najkrh-kiji crtež – izbleđeli uragan zvezda koji je nacrtala kad sam prvi put došla ovamo.

Nije majstorski urađen kao njeni kasniji radovi, ali baš zbog toga ga najviše volim.

A ispod sve te životnosti je... hrpa medicinskih aparata, odmah pored odvratne naslonjače od zelene veštačke kože kakva krasi svaku sobu ovde – u Bolnici Svete Grejs. Obazrivo odmeravam stalak s praznom kesom za infuziju, znajući da me tačno jedan sat i devet minuta deli od prve ture antibiotika ovog meseca. Baš sam srećnica.

„Evo je!“, čujem nečiji glas ispred sobe. Podižem pogled dok se vrata polako otvaraju uz škripanje. Dva poznata lica pojavljuju se u prorezu. Kamila i Maja pose-tile su me hiljadu puta tokom prošle decenije, a i dalje moraju da pitaju za put svakoga na koga naiđu kako bi od predvorja dospele do moje sobe.

„Pogrešna soba“, kažem, široko se osmehujući dok gledam kako im lica preplavljuje olakšanje.

Maja prasne u smeh i otvori vrata do kraja. „Mogla je i da bude. Ova bolnica je prokleti lavirint.“

„Jeste li uzbuđene?“, pitam i ustajem da ih zagrlim.

Kamila se odmiče da me pogleda. Pući se, a njena kovrdžava crna kosa samo što ne klone zajedno s njom. „Drugo putovanje zaredom bez tebe.“

To je tačno. Ovo nije prvi put da zbog cistične fibroze moram da propustim školski izlet, odmor na suncu ili školsku zabavu. Sedamdeset odsto vremena živim prilično normalno. Idem u školu, družim se s Kamilom i Majom, pravim aplikaciju. Sve to radim sa slabim plućima. Međutim, preostalih trideset odsto vremena CF upravlja mojim životom. A to znači da povremeno moram da se vratim u bolnicu na „podešavanje“ pa propuštam stvari kao što su „vikend najboljih drugarica“ u Teksasu ili maturska ekskurzija u Kabou.

Trenutno podešavanje znači da će me kljukati antibioticima kako bih se konačno rešila upale grla i groznice.

A plućna funkcija mi je sve slabija.

Maja se baca na krevet i teatralno uzdiše. „Traje samo četiri dana. Jesi li sigurna da ne možeš s nama? To je naša *maturska ekskurzija*, Stela!“

„Sigurna sam“, odgovaram odlučno. Jasno im je da stvarno tako mislim. Družimo se od osnovne škole i dosad su shvatile da CF vodi glavnu reč u mom životu.

Nije da ne želim da idem. Ali time bih se bukvalno dovela u životnu opasnost. Ne mogu u Kabo, niti bilo gde drugde, jer postoji mogućnost da se nikad ne vratim. A to ne mogu učiniti roditeljima. Ne sad.

„Ali ove godine si predsednica organizacione grupe! Zar ne možeš da ih nagovoriš da odlože put? Ne želimo

da ostaneš ovde“, kaže Kamila i pokazuje na bolničku sobu koju sam tako pažljivo ukrasila.

Odmahujem glavom. „Ići ćemo zajedno na izlet za prolećni raspust! A to nisam propustila od one prehlade u osmom razredu!“, odgovaram i osmehujem se s nadom dok prelazim pogledom s jedne na drugu. Međutim, ne uzvraćaju mi osmeh, već me i dalje gledaju kao da sam im pobila kućne ljubimce.

Utom primetim da obe nose kese s kupaćim kostimima koje sam ih zamolila da donesu. Grabim Kamilinu u očajničkom pokušaju da promenim temu. „Oho-ho, kupaći kostimi! Moramo da izaberemo najbolje!“ Kad se već neću sunčati u toplom Kabou, bar mogu posredno da uživam tako što ću drugaricama pomoći da izaberu kostime.

Obe se oraspolože. Veselo praznimo kese na moj krevet i pravimo zbrku od cvetnih motiva, tufni i fluorescentnih boja.

Gledam Kamilinu hrpu kostima i uzimam crveni čiji donji deo više liči na komadić krpe. Znam da ga je uzela od starije sestre Megan, koja ga je prerasla.

Dobacujem joj ga. „Ovaj. Pristaje ti.“

Ona kolači oči, podiže ga do struka i iznenađeno namješta naočare. „Pa, jeste da ću ravnomerno pocrneti...“

„Kamila“, prekidam je i uzimam kupaći s belim i plavim prugama jer mi je jasno da će joj stajati kao saliven. „Šalim se. Ovaj je savršen.“

Ona s olakšanjem prihvata bikini. Posvećujem se Majinoj gomili, ali ona sedi na zelenoj bolničkoj naslonjači u uglu i široko se osmehuje dok se dopisuje s nekim.

Uzimam kupaći koji je nosila na časovima plivanja u šestom razredu i podižem ga, podrugljivo se smeškajući. „Šta kažeš na ovaj, Majo?“

„Super! Strava izgleda!“, odgovara dok mahnito kucka.

Kamila otpuhuje, vraća svoje kostime u kesu i lukavo mi se osmehuje. „Mejson i Bruk su raskinuli“, objašnjava.

„O bože, stvarno?“ E to je vest. *Neverovatna* vest.

Pa, baš i nije za Bruk. Ali Maja se loži na Mejsona otkako je u drugoj godini krenula na časove engleskog kod profesorke Vilson i ova ekskurzija je šansa da konačno preduzme nešto.

Nervira me što neću biti s njima ovog vikenda kako bismo zajedno smislile pakleni plan „Uzavrela romana s Mejsonom u Kabou“ u deset koraka.

Maja spušta telefon i nehajno sleže ramenima. Zatim ustaje i pravi se da gleda crteže na zidovima. „Ništa naročito. Sutra ujutru ćemo se naći s njim i Tejlorom na aerodromu.“

Zagledam se u nju, a ona se široko osmehuje. „Dobro, i te kako jeste nešto naročito!“

Sve tri uzbuđeno zacičimo. Zatim podižem slatki starinski jednodelni kupaći s tufnama. Kao da je stvoren za nju. Ona klima glavom, uzima ga i prislanja na telo. „Mnogo sam se nadala da ćeš taj da izabereš.“

Vidim da Kamila nervozno gleda na sat. To me ne čudi. Ona je majstor za odlaganje i verovatno nije ni počela da se pakuje.

Osim što je izabrala bikini, naravno.

Primećuje da sam je videla kako gleda na sat i plaho se smeška. „Moram da kupim peškir za plažu.“

To liči na nju.

Ustajem iako mi se srce slama pri pomisli da će otići, ali ne želim da ih zadržavam. „Onda bi trebalo da krenete! Avion vam sutra poleće u cik zore.“

Maja se tužno osvrće po sobi, dok Kamila malodušno vrti kesu s kupaćim kostimima. Njih dve mi samo staju na muku. Potiskujem grižu savesti i zlovolju koje su se pomolile. Njih dve bar neće propustiti matursku ekskurziju u Kabou. Bar će biti zajedno.

Široko se osmehujem i maltene ih vučem prema vratima. Obrazi me bole od silnog pretvaranja da sam vesela, ali ne želim da im pokvarim put.

„Poslaćemo ti gomilu fotki, važi?“, kaže Kamila dok me grli.

„Bolje bi vam bilo! Fotošopiraj me na nekoliko“, predlažem Maji, koja je tata-mata za taj program. „Nećete ni znati da nisam bila tamo!“

Zaustavljaju se na vratima. Teatralno kolutam očima i šaljivo ih guram u hodnik. „Bežite. I super se provedite.“

„Volimo te, Stela!“, dovikuju dok se udaljavaju hodnikom. Gledam kako odlaze i mašem sve dok Majine skakutave kovrdže ne nestanu iza ugla. Obuzima me

neodoljiva želja da idem s njima, da se pakujem ume-
sto raspakujem.

Zatvaram vrata i osmeh mi čili čim ugledam staru
porodičnu fotografiju koju sam okačila s unutrašnje
strane vrata.

Napravljena je pre nekoliko godina na našem pred-
njem tremu dok smo uz roštilj slavili Četvrti jul. Abi,
mama, tata i ja smo se budalasto smeškali. Preplavljuje
me čežnja za domom i čini mi se da čujem škripanje
onog trošnog i klimavog drvenog stepenika dok se sme-
jemo i zbijamo jedni uz druge kako bismo stali u kadar.
Nedostaje mi taj osećaj. Cela porodica na okupu, srećna
i zdrava. Pa, bar su oni bili zdravi.

Ovo mi ne pomaže. Uzdišem, odmičem se od vrata
i gledam kolica s lekovima.

Iskreno govoreći, sviđa mi se ovde. Ovo mi je drugi
dom od šeste godine pa mi uglavnom ne smeta kad moram
da budem tu. Primam terapiju, pijem lekove, pijem litre
šejkova, viđam Barb i Džuliju i odlazim dok ne dođe
vreme za sledeću turu. Prosto kô pasulj. Ali ovog puta sam
uzrujana, čak nemirna. Zato što sad ne samo što želim da
ozdravim već *moram* da ozdravim. Zbog roditelja.

Zato što su se razveli i uprskali sve. A pošto su osta-
li jedno bez drugog, ne bi podneli da izgube i mene.
Znam to.

Ako ozdravim, možda...

Korak po korak. Uzimam inhalator, pritiskam okru-
glo dugme na sredini da ga uključim pa slušam ujedna-

čeno hućanje kiseonika koji izlazi. Nameštam traku oko vrata i guram dva jezićka braunile u nos. S uzdahom se spuštam na poznati neudobni bolnički dušek i duboko udišem.

Zatim uzimam džepnu beležnicu da vidim sledeću stavku sa spiska kako bih imala šta da radim.

18. Napraviti video-snimak.

Zamišljeno grickam olovku dok zurim u reči koje sam nešto ranije pribeležila. Začudo, trenutno mi razmišljanje o zagrobnom životu deluje lakše.

Ali spisak je spisak, tako da uzimam laptop s noćnog stočića, sedam prekrštenih nogu na novi pokrivač sa cvetnom šarom koji sam juče uzela u *Targetu*, gde sam pravila društvo Kamili i Maji dok su kupovale krpice za Kabo. Novi pokrivač mi nije bio potreban, ali toliko su navalile da izaberem nešto za boravak u bolnici da bih se osećala loše da ga nisam uzela. Bar se slaže s mojim zidovima, veseo, šaren i jarkih boja.

Dok se sistem podiže, nervozno dobujem prstima po tastaturi i škiljim u svoj odraz na ekranu. Mrštim se zato što mi duga smeđa kosa izgleda kao gnezdo, pa pokušavam da je zagladim iznova prolazeći prstima kroz nju. Ne вреди, tako da skidam gumicu s članka i pravim neurednu punđu ne bih li izgledala koliko-toliko pristojno. Potom podižem knjigu *Java kodiranje za telefone s Android sistemom* s noćnog stočića i stavljam je ispod laptopa kako bih izgledala bar simpatično na snimku umesto da imam podvaljak.

Logujem se na svoj *Jutjub* nalog i podešavam ugao kamere kako bi se video Abin crtež pluća iza mene.

To je savršena pozadina.

Zatvaram oči i duboko udišem, slušajući poznato krkljanje dok moja pluća očajnički pokušavaju da udahnu vazduh kroz more sekreta. Polako izdišem, nameštam osmeh kao s razglednica pa otvaram oči i pritiskam taster *enter* kako bih otišla u etar.

„Ćao, društvo. Provodite li se lepo na ovaj Crni petak?* Ja sam čekala sneg koji nije pao!“

Gledam u ugao ekrana dok okrećem kameru prema bolničkom prozoru, kroz koji se vide sivo oblačno nebo i golo drveće s druge strane stakla. Osmehujem se jer me trenutno gleda više od hiljadu ljudi, delić od 23.940 pratilaca koji na *Jutjubu* prate moju borbu protiv cistične fibroze.

„I, umesto da se spremam za matursku ekskurziju u Kabou provešću ovaj praznik u svojoj drugoj kući zbog blage upale grla.“

Kao i groznice koja ne posustaje. Jutros sam imala temperaturu 38,8, ali to neću reći jer će moji roditelji sigurno kasnije pogledati ovaj snimak.

Oni misle da imam samo dosadnu prehladu.

„Kome još treba nedelju dana sunca, plavog neba i plaže kad može da ima čitav mesec luksuza u komšiluku?“

---

* Prvi petak posle Dana zahvalnosti, dan kad su u prodavnicama velika sniženja. (Prim. prev.)

Nabrajam prednosti na prste. „Da vidimo. U svakom trenutku, na raspolaganju su mi poslužitelji i beskonačne količine pudinga od čokolade, a drugi mi peru veš. Pored toga, Barb mi je ovog puta dozvolila da držim sve lekove i opremu u svojoj sobi! Pogledajte ovo!“

Okrećem kameru prema gomili aparata, a zatim prema kolicima pored mene. Već sam sve na njima savršeno poređala po azbučnom i hronološkom redu doziranja pa to unela u aplikaciju koju sam napravila. *Konačno* je spremna za probu!

To je bila četrnaesta stavka na mom spisku i ponosim se jer je dobro ispala.

Kompjuter pišti kako se komentari nižu. Vidim jedan s Barbinim imenom i emodžijima srca. Ona je miljenica mojih pratilaca, kao i moja. Barb je radila u ovoj bolnici i kad sam prvi put došla, pre više od deset godina. Redovno je mom drugu Pou, meni i ostalim pacijentima s cističnom fibrozom donosila slatkiše i puštala da je držimo za ruku čak i kad smo je od bolova toliko stezali da samo što joj nismo smrskali kosti.

Već pet godina postavljam snimke na *Jutjub* kako bih podigla svest o cističnoj fibrozi. Više ljudi nego što sam mogla i da zamislim godinama prati moje operacije, tretmane i boravke u bolnici. Odano su ostali uz mene čak i kad sam nosila zubnu protezu.

„Moja pluća sad rade s trideset pet odsto kapaciteta“, nastavila sam i ponovo okrenula kameru prema sebi. „Doktorica Hamid kaže da se približavam vrhu na spisku

čekanja za transplantaciju, tako da ću biti ovde mesec dana, piti antibiotike, pridržavati se programa lečenja...“ Pogled mi skreće na crtež, na zdrava pluća koja mi vise iznad glave, tik izvan domašaja.

Odmahujem glavom i osmehujem se. Zatim se naginjem da uzmem bočicu s kolica. „To znači da ću uzimati lekove na vreme, nositi prsluk koji razbija sekret i“, podižem bočicu, „svake noći kroz gastrostomski kateter dobijati mnogo tečne hrane. Ima li dama koje bi volele da jedu pet hiljada kalorija dnevno a i dalje imaju vitko telo za plažu? Raspoložena sam za trampu.“

Kompjuter i dalje pišti kako se poruke ređaju jedna za drugom. Čitam nekoliko i puštam da dobre vibracije oteraju tmurne misle koje su me mučile.

Drži se, Stela! Volimo te.

Udaj se za mene!

„Nova pluća mogu stići svakog časa pa moram da budem spremna!“, govorim kao da svim srcem verujem u to, iako sam posle svih ovih godina naučila da se ne nadam previše.

DING! Još jedna poruka.

Imam CF, a ti me podsećaš da uvek treba da ostanem pozitivna. Cmok

Srce mi se topi i još jednom se široko osmehujem kameri, toj devojci koja bje istu bitku kao ja. Ovog puta, osmeh je iskren. „Dobro, narode, hvala što ste me gledali! Sad moram još jednom da pregledam lekove za

---

poslepodne i veče. Znaete da sam bolesno pedantna. Nadam se da ćete svi sjajno provesti ovu nedelju. Čaos!“

Završavam emitovanje i polako izdišem. Zatvaram tab i gledam osmehnutu lica na fotografiji sa zimskog predmatorskog bala koju sam stavila kao pozadinu na ekran. Kamila, Maja i ja, ruku podruku, sve s tamnocrvenim karminom koji smo zajedno izabrale u *Sefori*. Kamila je želela svetloružičastu nijansu, ali Maja nas je ubedila da je našem životu POTREBNA crvena boja. I dalje nisam sigurna da je to tačno.

Ležem na leđa, uzimam starog pandu s jastuka i čvrsto ga grlim. Abi ga je nazvala Zakrpica. To ime mu pristaje. Godinama sam ga donosila u bolnicu i to se vidi na njemu. Raznobojne zakrpe pokrivaju mesta gde se pocepao jer sam ga prejako stezala za vreme najbolnijih tretmana.

Neko kuca na vrata. U sledećem trenutku Barb ulazi s gomilom šolja s pudingom koji treba da pojedem uz lekove. „Vratila sam se! Isporuka!“

Kad je reč o Barb, ništa se nije promenilo za poslednjih šest meseci, kao ni za poslednjih deset godina, kad smo već kod toga: i dalje je najbolja. Ista kratka kovrdžava kosa. Ista šarena uniforma. Isti osmeh koji obasjava celu sobu.

Međutim, za njom ulazi Džuli, noseći kesu za infuziju. Ona je u podmakloj trudnoći.

E to *jeste* velika promena u odnosu na poslednjih šest meseci.

Potiskujem iznenađenje i široko se osmehujem Barb dok spušta šolje na ivicu mog kreveta kako bih ih sama poredala na kolica s lekovima. Zatim vadi spisak da proveri je li tu sve što mi je potrebno.

„Šta bih ja bez tebe?“, pitam je.

Ona namiguje. „Umrta bi.“

Džuli stavlja kesu za infuziju s antibioticima pored mene, stomakom mi očešavši ruku. Zašto mi nije rekla da je trudna? Krutim se i slabašno osmehujem dok merkam njen nabrekli stomak i pokušavam neupadljivo da se izmaknem. „Mnogo toga se promenilo u poslednjih šest meseci!“

Ona gladi stomak. Plave oči joj sijaju dok mi se široko osmehuje. „Hoćeš li da osetiš kako se rita?“

„Ne“, odgovaram kao iz topa. Odmah osećam žaoku griže savesti zato što Džuli izgleda blago zapanjeno mojim ispadom i iznenađeno izvija plave obrve. Ali ne želim da ovako malerozna budem blizu te savršene zdrave bebe.

Srećom, pogled joj se zaustavlja na pozadini mog ekrana. „Jesu li to fotke sa zimske zabave? Videla sam gomilu na *Instagramu*!“, kaže uzbuđeno. „Kako je bilo?“

„Super zabavno!“, odgovaram oduševljeno kako se nelagoda povlači. Otvaram folder s fotografijama na desktopu. „Bila sam glavna na plesnom podijumu cele tri pesme. Vozila sam se u limuzini. Hrana nije bila odvratna. Pored toga, izdržala sam do pola jedanaest pre nego što sam osetila umor, što je mnogo bolje nego

---

što sam očekivala! Kome treba ograničenije izlaska kad te telo samo tera kući na vreme, zar ne?“

Dok mi nameštaju infuziju, mere pritisak i nivo kiseonika u krvi, pokazujem im fotografije koje smo napravile kod Maje pre nego što smo otišle na zabavu. Ranije sam se plašila igala, ali strah je polako popuštao sa svakim vađenjem krvi i infuzijom. Sad se čak i ne trgnem. Kad god me bocnu, osećam se jako. Kao da mogu da nadjačam sve.

„Dobro“, kaže Barb pošto su završile sa mnom i dovoljno se divile mojoj srebrnoj svetlucavoj haljini A-kroja i buketicu od belih ruža koju sam nosila oko članka. Maja, Kamila i ja smo odlučile da zamenimo bukete jer smo otišle na zabavu bez pratioca. Nisam htela da idem s mladićem, mada me nijedan nije ni pozvao, kad smo već kod toga. Postojala je mogućnost da ću morati da odustanem u poslednjem trenutku ili da će mi se slošiti usred zabave, a mislila sam da to ne bi bilo pošteno prema pratiocu. Njih dve nisu htele da budem tužna zbog toga pa su odlučile da idemo zajedno. Međutim, s obzirom na novosti s Mejsonom, to se verovatno neće ponoviti za matursko veče.

Barb glavom pokazuje na krcata kolica i podbočuje se. „I dalje ću te držati na oku, ali mislim da ćeš biti dobro.“ Podiže jednu bočicu s pilulama. „Ne zaboravi da *moraš* da popiješ ovo s hranom“, kaže, pažljivo je vraća na mesto i uzima drugu. „I pazi da ne...“

„Znam, Barb“, prekida je. Ponaša se kao majka kvočka, kao i uvek, ali ipak podiže ruke u znak predaje. Duboko u sebi zna da ću biti dobro.

Mašem im dok idu prema vratima pa daljinskim pored kreveta malo podižem uzglavlje.

„Inače“, počinje Barb polako dok Džuli izlazi. Potom mi dobacuje blagi upozoravajući pogled. „Po je upravo smešten u sobu 310, ali moraš prvo da završiš s tom infuzijom.“

„Molim? Stvarno?“ Razrogačujem oči i počinjem da ustajem kako bih otišla do njega. Ne mogu da verujem da mi nije rekao!

Barb prilazi, stavlja mi šake na ramena i nežno me gura nazad na krevet. „Zar nisi razumela kad sam rekla da prvo završiš s tom infuzijom?“

Plaho se smeškam, ali zar stvarno može da me krivi? Po je prvi prijatelj koga sam stekla u bolnici. On je jedini koji me zaista razume. Zajedno se borimo protiv cistične fibroze već prokletu deceniju. Pa, zajedno, ali s bezbedne udaljenosti.

Ne smemo mnogo da se približavamo jedno drugome. Unakrsna zaraza od izvesnih bakterija predstavlja ogromnu opasnost za obolele od cistične fibroze. Samo jedan dodir dva bolesnika može doslovno ubiti oboje.

Barbina ozbiljna grimasa povlači se pred blagim osmehom. „Smiri se. Opusti se. Popij pilule za lilule.“ Šaljivo odmerava kolica. „Ako se mogu tako nazvati.“

Klimam glavom i iskreno se smejem od olakšanja što je i Po tu.

„Svratiću kasnije da ti pomognem s prslukom“, kaže mi preko ramena dok ide prema vratima. Uzimam telefon kako bih poslala kratku poruku umesto da mahnitno odjurim do sobe 310.

„Tu si? I ja sam. Novo podešavanje.“

Odgovara samo trenutak kasnije. „Bronhitis. Iz čista mira. Preživću. Svrati da mi mahneš kasnije. Sad moram da spavam.“

Naslanjam se na jastuk, polako i otegnuto izdišući.

Zapravo sam nervozna zbog ovog dolaska u bolnicu.

Plućna funkcija mi je mnogo brzo opala na trideset pet odsto. A sad imam groznicu i upalu grla. Provešću ceo mesec u bolnici, gde će me podvrgnuti jednom tretmanu za drugim da uspore napredovanje bolesti, a za to vreme moje društvo putuje. To me izluđuje. Mnogo. Moja mama ne spava noću zbog tih trideset pet odsto. Ne govori mi to, ali njen kompjuter je odaje. Jedna pretraga za drugom o transplantaciji pluća, o procentima funkcionalnosti pluća, o novim kombinacijama i izrazima, iako se sve svodi na isto: kako kupiti još vremena. Zbog toga se bojim više nego ikad. Ali ne zbog sebe. Kad imaš CF, pomiriš se s tim da ćeš umreti mlad. Ne, užasavam se zbog roditelja. I onoga što će biti s njima ako dođe do najgoreg, jer više nemaju jedno drugo.

Ali pregrmeću jer je ovde Po, neko ko *razume*. Kad budem uspela da ga vidim.

* * *

Ostatak poslepodneva se razvlači.

Petljam s aplikacijom i ispravljam grešku u programu koja se pojavljivala kad god sam pokušala da je pokrenem na telefonu. Nanosim fucidin na upaljenu kožu oko gastrostomskog katetera. Crvena je kao paprika iako bi trebalo da je ružičasta poput letnjeg zalaska sunca. Pregledam gomilu bočica s lekovima „pred spavanje“ pa ponovo proveravam jesam li sve dobro programirala. Odgovaram roditeljima na poruke svakog sata. Zurim kroz prozor dok se poslepodne pretvara u predvečernje. Jedan par mojih godina se smeje i ljubi dok ulazi u bolničko dvorište. Srećni parovi se ovde retko viđaju. Drže se za ruke i razmenjuju čežnjive poglede, pa se nehotice pitam kako bi bilo da mene neko tako gleda. Ljudi uvek gledaju moju braunilu, moje ožiljke, moj kateter, ali ne *mene*.

Naravno, mladići se baš i ne skupljaju oko mog ormarica u školi.

„Izlazila“ sam s Tajlerom Polom u prvom srednje, ali to je trajalo samo mesec dana – sve dok zbog infekcije nisam morala da provedem nekoliko nedelja u bolnici. Posle samo nekoliko dana, njegove poruke su se proredile, pa sam odlučila da raskinem s njim. Uostalom, nismo nimalo podsećali na onaj par iz dvorišta. Tajleru su se dlanovi znojili kad smo se držali za ruke i stavljao

---

je toliko parfema da sam dobijala napad kašlja kad god me je zagrlio.

Ovaj tok misli mi baš i ne skreće pažnju onako kako bih želela, tako da čak pokušavam da se pozabavim stavkom 22. *Razmišljaj o životu posle života*. Zatim čitam *Dnevnik duše: život, smrt i besmrtnost*.

Ali veoma brzo odlučujem da samo ležim, gledam u tavanicu i slušam svoje krkljavo disanje. Čujem kako vazduh otežano struji pored sekreta koji mi natapa pluća. Prevrćem se na bok i otvaram bočicu floventa kako bih im malo pomogla. Sipam tečnost u inhalator i aparatić zaprede. Para izlazi iz dela koji ide u usta.

Sedim i gledam crtež pluća dok udišem i izdišem.

Udišem i izdišem.

Udišem i... izdišem.

Nadam se da će me roditelji posetiti tek za nekoliko dana i da ću dotle lakše disati. Jutros sam oboma rekla da me ono drugo vodi u bolnicu, ali zapravo sam zaustavila taksi iza ugla maminog novog stana. Ne želim da me vide ovde, bar dok ne budem izgledala malo bolje.

Mama me je već zabrinuto gledala zato što sam morala da koristim prenosni koncentrator kiseonika samo da bih se spakovala.

Neko kuca na vrata. Skrećem pogled sa zida i sklanjam inhalator, nadajući se da je Po svratio da mi mahne. Barb proviruje pa stavlja masku i hirurške rukavice na sto pored vrata.

„Imamo novog pacijenta gore. Hoćeš li da se nađemo za petnaest minuta?“

Srce mi poskoči.

Klimam glavom, a ona se široko osmehuje i izlazi. Vraćam jezičak u usta i još jednom udišem flovent kako bi mi para što više napunila pluća pre nego što odem. Isključujem inhalator, odlazim do vrata, navlačim plave rukavice i vezujem uzice maske oko ušiju.

Zatim obuvam bele starke, otvaram vrata i izlazim u hodnik okrečen u belo. Odlučujem da idem dužim putem kako bih prošla pored Poove sobe.

Prolazim pored sobe za sestre na sredini sprata i mašem mladoj sestri Sari, koja mi se osmehuje iza lepog novog metalnog šaltera.

Zamenili su ga od mog poslednjeg boravka ovde. Iste je visine kao stari, koji je bio od trošnog drveta i verovatno napravljen pre šezdesetak godina, kad je bolnica izgrađena. Sećam se kako sam se neopaženo šunjala do Poove sobe jer sam bila toliko mala da mi glava nije dopirala do šaltera.

A sad mi je do lakta.

Produžavam niz hodnik i široko se osmehnem kad vidim malu kolumbijsku zastavu zalepljenu na spoljnu stranu vrata. Odškrinuta su jer ih pridržava prevrnuti skejtbord.

Provirujem u sobu. Po čvrsto spava, sklupčan u iznenađujuće malu loptu ispod kariranog pokrivača. Poster

---

s ugladenim Antonijem Bordejnom stoji nad njegovim krevetom kao da ga čuva.

Kako bi znao da sam ga obišla, crtam srce na tabli koju je okačio na spoljnu stranu vrata. Zatim nastavljam hodnikom prema drvenim dvokrilnim vratima koja vode u glavni deo bolnice, pa do lifta, krila C, mosta do zgrade 2 i odeljenja intenzivne nege za novorođenčad.

Jedna prednost dolaženja ovamo više od jedne decenije jeste što poznajem bolnicu kao svoj džep. Istražila sam svaki vijugavi hodnik, skriveno stepenište i tajnu prečicu.

Međutim, pre nego što sam stigla do dvokrilnih vrata, otvorila su se vrata sobe pored mene. Iznenađeno se okrećem prema profilu visokog mršavog mladića koga nikad nisam videla ovde. Stoji na vratima sobe 315, držeći blok u jednoj ruci i olovku u drugoj. Oko članka mu je bela bolnička narukvica, istovetna mojoj.

Ukopavam se u mestu.

Kosa boje crne čokolade savršeno mu je razbarušena, kao da je upravo izleteo sa stranica *Tin voga* i obreo se usred Bolnice Svete Grejs. Uglovi tamnoplavih očiju nabiraju se dok priča.

Međutim, pažnju mi privlači njegov osmeh. Podrugljiv je, šarmantan i odiše magnetskom toplinom.

Toliko je sladak da mi plućna funkcija slabi još deset odsto.

Dobro je što mi maska pokriva polovinu lica jer nisam računala da ću sresti slatkog mladića na odeljenju CF.

„Naučio sam njihov raspored“, govori i ležerno stavlja olovku iza uva. Pomeram se malo ulevo i vidim da se osmehuje paru koji je nešto ranije ušao u bolnički krug. „Dakle, ako ne legnete na zvono, niko vas neće uznemiravati *bar* jedan sat. I ne zaboravi da moram da spavam na tom krevetu, baticе.“

„Mislili smo na to.“ Gledam kako devojka otvara torbu i pokazuje mu *ćebe*.

Stani. Šta?

Sladak frajer zvizne. „Vidi ti to. Prava izviđačica.“

„Nismo životinje, čoveče“, dodaje njen dečko i upućuje mu znalački muški osmeh.

O bože. Odvratno. Pušta prijatelje da to rade u njegovoj sobi kao da je motel.

Mrštim se i produžavam hodnikom do vrata kako bih se što više udaljila od njihovih smicalica.

Toliko o tome da je sladak.

DRUGO POGLAVLJE

Vil

„Dobro, vidimo se kasnije“, kažem i namigujem Džejsonu dok zatvaram vrata sobe kako bih ih ostavio same. Zagledam se u prazne očne duplje lobanje na crtežu na mojim vratima. Preko donjeg dela lica lobanje je maska za kiseonik, a ispod stoje reči *Svi vi koji ulazite, ostavite svaku nadu.**

To bi trebalo da bude parola ove bolnice. Ili svih pedeset, koliko sam obišao u poslednjih osam meseci.

U daljini se vrata zatvaraju iza devojke koju sam nešto ranije video kako ulazi u sobu malo dalje niz hodnik.

---

* Natpis na vratima pakla u *Božanstvenoj komediji* Dantea Aliģijerija. (Prim. prev.)

Njene iznošene bele starke nestaju s druge strane. Došla je sama i vukla je torbu u koju bi mogla da stanu tri odrasla čoveka, ali bila je slatka.

Budimo iskreni. Ne srećeš svakog dana privlačne devojke u bolnici, i to samo pet soba dalje od tvoje.

Spuštam pogled na blok, sležem ramenima, savijam ga i stavljam u zadnji džep pa polazim hodnikom za njom. Ionako nemam pametnija posla, a svakako neću da se motam ovde sledećih sat vremena.

Otvaram vrata i vidim je kako ide po sivim pločicama, usput mašući i ćaskajući sa svima kao da je na paradi. Ulazi u veliki stakleni lift koji gleda na istočno predvorje. Pored njega je velika okićena jelka, koju su sigurno jutros stavili iako verovatno još nisu pojeli ostatke od Dana zahvalnosti.

Hvala bogu što su sklonili prazničnu postavku s džinovskom ćurkom.

Gledam kako devojka podiže šake do maske dok se naginje da pritisne dugme. Vrata se polako zatvaraju za njom.

Penjem se stepeništem pored lifta i trudim se da ne naletim na nekoga dok gledam kako se lift polako penje do petog sprata. Naravno. Trčim stepenicama onoliko brzo koliko mi pluća dozvoljavaju. Stižem da se popnem, dobijem jak napad kašlja i oporavim se pre nego što je izašla iz lifta i nestala iza ugla. Trljam grudi, nakašljam se pa je pratim kroz nekoliko hodnika do zastakljenog mosta koji vodi u susednu zgradu.

Iako je tek jutros stigla, očigledno zna kuda ide. Sudeći po njenom hodu i činjenici da izgleda kao da poznaje sve u zgradi, ne bih se iznenadio da je upravnica bolnice. Ovde sam dve nedelje i tek sam juče skapirao kako da se neprimećeno odšunjam od svoje sobe do menze u zgradi 2, a niko ne može reći da mi je orijentacija slaba strana. S godinama sam bio u toliko bolnica i snalazio se u njima tako da mi to sad već izgleda kao hobi.

Devojka se zaustavlja ispred dvokrilnih vrata na kojima piše odeljenje intenzivne nege za novorođenčad. Proviruje unutra pa ih otvara.

OINN.

Čudno.

Kad imaš CF, veoma je mala verovatnoća da dobiješ dete, ako nije i doslovno nemoguće. Čuo sam da se obolele devojke *mnogo* žale zbog toga, ali odlaziti na OINN da gledaš bebe koje ne možeš imati je nešto sasvim drugo.

Jebeno je deprimirajuće.

Nervira me mnogo toga u vezi s mojom bolešću, ali ne i to. Gotovo su svi tipovi koji imaju CF sterilni, što znači kako bar ne moram da brinem da ću nekoj ribi napraviti dete i osnovati sopstvenu usranu porodicu.

Kladim se da Džejson trenutno žali što nije te sreće.

Gledam levo pa desno i približavam se vratima. Provirujem kroz usko prozorče i vidim je kako stoji ispred staklenih vrata. Pogled joj je prikovan za majušnu bebu

---

u inkubatoru s druge strane. Majušne ruke i noge prikačene su za aparate deset puta veće od nje.

Otvaram vrata i stupam u slabo osvetljen hodnik. Smeškam se dok posmatram devojku u starkama. Nehotice zurim u njen odraz i sve iza stakla postaje zamućeno dok se usredsređujem samo na nju. Izbliza je još lepša, s dugim trepavicama i gustim obrvama. Čak joj i maska dobro stoji. Gledam kako sklanja talasastu svetlosmeđu kosu s lica dok usredsređeno posmatra bebu.

Nakašljem se da joj privučem pažnju. „Mislio sam da će ovo biti još jedna šugava bolnica puna šugavih bolesnika. A onda si se pojavila. Baš imam sreće.“

Pogledi nam se sreću u odrazu na staklu. Njeno iznenađenje odmah ustupa mesto nečemu što liči na gađenje. Vraća pogled na bebu, ne progovorivši.

Nema šta, dobar znak. Ništa bolje od odbojnosti za lep početak veze.

„Video sam kad si došla. Hoćeš li biti ovde neko vreme?“

I dalje ne odgovara. Da se nije namrštila, pomislio bih da me nije čula.

„O, kapiram. Toliko sam lep da ne možeš da sastaviš ni prostu rečenicu.“

To ju je dovoljno iznerviralo da mi odgovori.

„Zar ne bi trebalo da iznajmljuješ sobe svojim 'gostima'?“, brecne se. Okreće se prema meni i ljutito spušta masku.

Načas me je zbunila. Prasnem u smeh, iznenađen što je toliko otvorena.

To ju je *stvarno* naljutilo.

„Naplaćuješ li po satu?“, pita, zaškiljivši.

„Ha! Dakle, *ti* si vrebala u hodniku.“

„Nisam *vrebala*“, odvraća. „*Ti* si *mene* pratio dovde.“

U pravu je. Ali ona je definitivno prva vrebala. Prvim se da sam iznenađen i podižem ruke, praveći se da se predajem. „Hteo sam da se upoznamo, ali s obzirom na tvoj stav...“

„Pusti me da pogodim“, upada mi u reč. „Misliš da si buntovnik. Kršiš pravila jer misliš da tako vladaš situacijom. Jesam li u pravu?“

„Nisi pogrešila“, odgovaram i ležerno se naslanjam na zid.

„Misliš li da si faca zbog toga?“

Široko joj se osmehujem. „Ti očigledno misliš da jesam čim si onoliko dugo buljila u hodniku.“

Prevrće očima. Očigledno joj nisam zabavan. „Nisi faca zbog toga što prijateljima ustupaš sobu da bi se kresnuli.“

Ah, dakle ona je neka čedna.

„Kresnuli? Pobogu, ne. Rekli su da će prilično bučno pričati o knjigama skoro sat vremena.“

Ona me strelja pogledom. Moja zajedljivost joj nije zanimljiva.

„Ah, dakle o tome se radi“, kažem i prekrštam ruke na grudima. „Ti si protivnik seksa.“

„Naravno da nisam! Radila sam to“, odgovara i kolači oči dok priča. „*U redu* je...“

To je najveća laž koju sam čuo ove godine, a okružen sam ljudima koji se pretvaraju da ne umirem.

Prasnem u smeh. „*U redu* baš i nije neka preporuka, ali daj šta daš.“

Skuplja guste obrve, mršteći se. „Ne dam ti *ništa*.“

Namigujem joj jer mi je mnogo zabavno da je nerviram. „Hladna. To mi se sviđa.“

Vrata se glasno otvaraju i pojavljuje se Barb. Oboje se iznenađeno štreknemo zbog iznenadne buke. „Vile Njumane! Šta radiš ovde?“

Ponovo pogledam devojku. „Eto ti. Sad imaš i ime uz psihološki profil. A ti si?“

Strelja me pogledom pa navlači masku pre nego što Barb primeti da ju je skinula. „Neko ko te ignoriše.“

Ta joj je dobra. Smerna gospođica ima duha.

„I očigledno si učiteljčina miljenica.“

„Uvek držite rastojanje od dva metra! Oboje znate pravila!“ Shvatam da stojim preblizu devojke i povlačim se. Barb nam se pridružuje i staje između nas. Zatim se okreće prema meni i škilji. „Šta ti radiš ovde?“

„Ovaaaj“, pokazujem na stakleni zid. „Gledam bebe.“

Nije joj smešno. „Vrati se u svoju sobu. Gde ti je maska?“ Podižem prste do lica. „Stela, hvala što si zadržala masku.“

„Nije je držala pre pet sekundi“, mrmljam. Stela me ošine pogledom preko Barbine glave, a ja joj uzvraćam širokim osmehom.